

Bài 8

SỐNG CHAN HOÀ VỚI MỌI NGƯỜI

I – MỤC TIÊU BÀI HỌC

Giúp HS :

– Hiểu những biểu hiện của người biết sống chan hoà và những biểu hiện không biết sống chan hoà với mọi người xung quanh ; hiểu được lợi ích của việc sống chan hoà và biết cần phải xây dựng quan hệ tập thể, bạn bè sống chan hoà, cởi mở.

– Có kĩ năng giao tiếp ứng xử cởi mở, hợp lí với mọi người, trước hết với cha mẹ, anh em, thầy (cô) giáo, bạn bè. Có kĩ năng đánh giá bản thân và mọi người xung quanh trong giao tiếp thể hiện biết sống chan hoà hoặc chưa biết sống chan hoà.

– Có nhu cầu sống chan hoà với tập thể lớp, trường, với mọi người trong cộng đồng và có mong muốn giúp đỡ bạn bè để xây dựng tập thể đoàn kết.

II – NHỮNG ĐIỀU CẦN LƯU Ý

1. Về nội dung

– Khi dạy học bài này cần liên hệ với thực tế, giúp HS hiểu cơ sở để sống chan hoà với mọi người là phải *chân thành, biết nhường nhịn nhau, sống trung thực, thẳng thắn, nghi tốt về nhau, biết thương yêu giúp đỡ nhau một cách ân cần, chu đáo*, tránh lợi dụng lòng tốt của nhau, không đố kị, ghen ghét, không giấu dốt, không nói xấu nhau, tránh ích kỉ.

Biết đấu tranh với những thiếu sót của nhau nhưng phải tế nhị để bạn bè dễ tiếp thu, tránh tình trạng "bé xé ra to".

Từng bước làm cho HS hiểu và thực hiện biết *lắng nghe, chất lọc, chấp nhận, đoàn kết, hợp tác cùng phát triển.*

– Giúp HS xây dựng quan hệ với nhóm bạn trong lớp, trong trường, ở cộng đồng nơi ở ; chan hoà cởi mở với mọi người trong quan hệ xã hội, đặc biệt với bạn cùng lứa tuổi, với bạn khác giới và với các em nhỏ.

Cần giúp HS hiểu sống chan hoà với mọi người sẽ góp phần tăng cường hiểu biết lẫn nhau ; *có thể tiếp thu kinh nghiệm, ý kiến của mọi người.* Mặt khác, có thể *đóng góp ý kiến với mọi người để xây dựng quan hệ tập thể, quan hệ xã hội tốt đẹp, lành mạnh.* Đồng thời, qua quá trình sống chan hoà với mọi người, bản thân *có thể tự đánh giá, tự điều chỉnh nhận thức, thái độ, hành vi của cá nhân* cho phù hợp với yêu cầu của cộng đồng xã hội.

2. Về phương pháp

– Đặt ra một tình huống cụ thể có vấn đề thể hiện biết sống chan hoà hoặc không biết cách ứng xử để sống chan hoà.

– Cần tổ chức một hoạt động giao lưu, qua đó tiến hành bài học và kiểm tra, đánh giá thái độ, kỹ năng giao lưu của HS hoặc nhóm HS.

3. Tài liệu và phương tiện

Sưu tầm thêm những truyện tranh, ảnh, băng hình ghi lại những hoạt động của Đội, của Đoàn ; những cuộc giao lưu truyền thống của trường, của lớp học ; cuộc giao lưu giữa các thế hệ HS, SV Việt Nam.

III – CÁC HOẠT ĐỘNG DẠY – HỌC CHỦ YẾU

*** Hoạt động 1 : Giới thiệu bài**

Giới thiệu bài học, nêu một tình huống trong cuộc sống của người biết sống chan hoà và không biết sống chan hoà với mọi người. Đọc truyện "Bác Hồ với mọi người".

*** Hoạt động 2 : Khai thác nội dung của bài**

– Chia nhóm HS thảo luận những nội dung nêu lên trong SGK. Cần lưu ý khi chia nhóm nên phân theo vị trí ngồi trong lớp cho tiện thảo luận và chia thành nhóm nhỏ để HS được thảo luận. Nhóm trưởng nên luân phiên để các em được rèn luyện kỹ năng điều khiển, kỹ năng trình bày.

– Khi HS thảo luận, GV cần gợi ra vấn đề giúp các em biết ghi những ý chính vào giấy.

– Cần tránh hiện tượng hình thức chủ nghĩa, có chia nhóm nhưng không được thảo luận mà chỉ nhóm trưởng tự chuẩn bị, còn các bạn khác chỉ ngồi bị động hoặc làm việc khác.

– Sau khi thảo luận nhóm, mỗi nhóm cử đại diện lên trình bày. Các nhóm khác bổ sung ý kiến, nhận xét nhóm trước trả lời đúng hay sai để rèn cho các em kỹ năng đánh giá, nhận xét.

– Sau mỗi câu trả lời, thầy giáo, cô giáo nhấn mạnh ý chính.

– Chú ý để HS tự rút ra bài học kinh nghiệm.

*** Hoạt động 3 : Củng cố lại bài, làm các bài tập trong sách**

Có thể thực hiện theo 2 cách : thảo luận theo nhóm nhỏ hoặc cả lớp thảo luận bài tập.

– Nếu thảo luận cả lớp thì nên để HS đọc bài tập, GV chỉ định HS phát biểu, để các em khác bổ sung. Nếu HS trả lời thiếu ý thì GV gợi ý để các em khác trả lời.

– Cũng có thể chia thành các nhóm nhỏ, thảo luận trong nhóm trước để HS được hoạt động. Sau đó các nhóm cử đại diện lên trình bày trước lớp.

Bài tập a có 2 ý không biết chia sẻ với mọi người là :

+ Không góp ý cho ai cả vì sợ mất lòng.

+ Khi chỉ định thì mới phát biểu vì sợ phát biểu sai bạn cười.

Bài tập b nhằm làm cho các em phân biệt được những biểu hiện sống chan hoà và không biết sống chan hoà.

Bài tập c cần gợi ý cho các em thảo luận tìm ra những biện pháp rèn luyện để sống chan hoà, biết chăm lo giúp đỡ mọi người xung quanh, chống lối sống ích kỉ...

Bài tập d tìm hiểu những tấm gương về sống chan hoà với mọi người, cần khuyến khích HS kể về những tấm gương ở trường, ở lớp. Qua câu chuyện các em kể, GV cần khái quát những biểu hiện của người biết sống chan hoà.

*** Hoạt động 4 : *Hướng dẫn HS chuẩn bị cho bài sau***

– Giao cho HS sưu tầm ca dao, những câu châm ngôn nói về sự nhường nhịn, sống hoà thuận, chan hoà.

– Đọc và nghiên cứu bài "Lịch sự, tế nhị" ; tìm ví dụ về cử chỉ lịch sự, tế nhị trong giao tiếp xã hội.